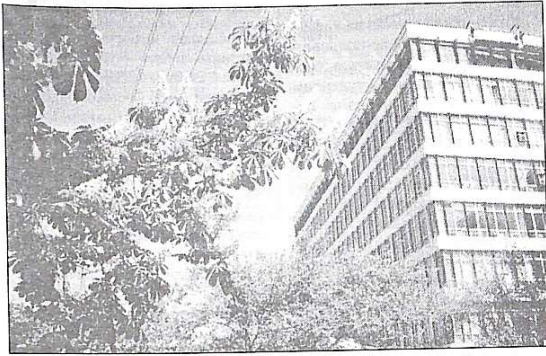

Архітектура будівництво

Виходить
з 1962 р.
№ 7-8
(1243-1244)
червень
2003 рік

Газета Київського національного університету будівництва і архітектури

Навчаючись – стаєш освіченим і вихованим

*На вулиці – літо.
Все буває. Цвіте і впливає
на людські почуття. Меншає бажання
до науки, більше до кохання.
Але студентам вийти
необхідно, зростаючи
вищу освіту.
В університеті триває
екзаменаційна сесія.
Ні пуху, ні пера!*

ЕКСПЕРТИ ДВОМА РУКАМИ ЗА IV РІВЕНЬ АКРЕДИТАЦІЇ КНУБА

Протягом 3-х днів проводилась повторна акредитаційна експертиза підготовки фахівців з спеціальностей, яким навчають в Київському національному університеті будівництва і архітектури. Готувалися до цього заходу протягом поточного навчального року.

Ми попросили розповісти про це начальнику учебного відділу університету Віктору Олексійовича ВЯЗАНКИНА.

— Попередня акредитація відбулася в 1993 році, напередодні реорганізації Київського інженерно-будівельного інституту в Державний технічний університет будівництва і архітектури. За цей час відбулися значні зміни в структурі університету, суттєво збільшилися масштаби підготовки фахівців. Так, якщо в 1993 р. інститут готував спеціалістів з 12 спеціальностей за денною і 8 заочною формами навчання, то сьогодні здійснюється підготовка спеціалістів і магістрів з 21 спеціальності за денною і 14 — заочною формами. Збільшилася і кількість студентів університету: з 4 тис. в 1992—03 до більше ніж 6 тис. за денною формою. Контингент студентів-заочників за цей час залишився майже незмінним, оскільки на сьогоднішній день прийомом за рахунок державного бюджету становить трохи більше 100 осіб, тоді як десятиріччя тому він був в 4—5 разів більшим.

Кількість студентів денної і заочної форм навчання, які навчаються за контрактом, становить сьогодні близько 70% на заочній і понад 30% по денній формі. За час після минулої акредитації університет в 1999 р. першим серед ВНЗ нашого спрямування отримав статус НАЦІОНАЛЬНОГО.

В цьому році акредитації підлягали 17 спеціальностей нашого університету з усіх 6 основних факультетів. 13 спеціальностей підтверджували свою відповідність державним вимо-

гам підготовки фахівців за найвищим, IV рівнем. Три спеціальності: "Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво", "Землепорядкування і кадастр", "Дизайн архітектурного середовища" претендували на підвищення рівня акредитації з III на IV. Спеціальність "Екологія та охорона навколишнього середовища", за якою цього року здійснюється перший випуск фахівців, акредитувалася за III рівнем.

Частина спеціальностей IV рівня (>70%) дозволяла претендувати на підтвердження IV рівня акредитації і університету в цілому.

Безпосередньо комісія МОН України працювала в університеті з 19 по 21 травня. До складу комісії, яку очолював д.т.н., проф. Леонід Андрійович ХМАРА, входили досвідчені фахівці — директори інститутів, декани, завідувачі кафедр — з 10 провідних ВНЗ 8 міст України. За час експертизи члени комісії плідно працювали з деканатами та завідувачами випускничих кафедр; відбулося два спільних засідання в ректораті університету. І ректор А.М. ТУГАЙ, і члени комісії наголошували на взаємній користі такої співпраці, яка допомагала не лише (а, може, не стільки) вишукувати якісь недоліки в роботі університету (ми їх знаємо, звичайно, краще за будь-яку комісію), а й обмінитися досвідом, запозичити одне в одного щось корисне і цікаве.

Загальні висновки комісії МОНУ як по окремих спеціальностях, так і

по університету в цілому були позитивними, рекомендації, які комісія спрямувала до Державної акредитаційної комісії, зводились до повної відповідності заявленим рівням акредитації спеціальностей і університету.

Звичайно, були відмічені і певні недоробки, вузькі місця, роботу над ліквідацією яких вже проводить та проводитиме і ректорат, і керівництво факультетів та кафедр, весь колектив університету.

Основні зауваження експертів: необхідність продовження роботи по оптимізації (читай, омолодження) науково-педагогічного складу; розвиток системи дистанційної освіти, екстернату; удосконалення кредитно-модульної системи оцінювання знань студентів. Ця теза набуває особливого значення в зв'язку з оголошенням МОН України початком експерименту в ВНЗ з 1.09.2003 р., в якому братиме участь і наш університет. Відзначена відсутність випускничих кафедр за спеціальністю "Менеджмент організації". Необхідність створення такої кафедри неодноразово проголошувалася і на засіданнях Вченої Ради, ректорату, нарадах деканів. Була відзначена низька ефективність роботи підготовчого відділення, яке, по суті, перетворилося на ПВ архітектурного факультету. Це викликає подив ще й тому, що загалом конкурсні показники при прийомі на I-й курс за всіма спеціальностями порівняно високі.

Проте, загальні висновки, повторюю, були однозначно позитивними. Ці висновки були підтримані відділом ліцензування і акредитації МОНУ, експертними радами напрямів і остаточно розглядатимуться на засіданні 10 червня п.р. Сподіваємося, що новий навчальний рік університет зустрітиме з новим сертифікатом про акредитацію.

На закінчення хочу відзначити виявленню плідну і ефективну роботу створеної на початку навчального року комісії по підготовці і проведенню акредитації на чолі з першим проректором В. А. БАЖЕНОВИМ. До складу цієї комісії входили проректори університету, керівники основних відділів і відділень і, звичайно, декани факультетів. Адже вся підготовча робота до проведення акредитації була зосереджена, безумовно, на факультетах, покладалася, в першу чергу, на деканів.

ТЕПЕР В ЦІНІ СПЕЦІАЛІСТИ ВИСОКОГО КЛАСУ

22—29 квітня ц.р. в № 17—18 тижневика "Україна-Business" було надруковане інтерв'ю з ректором нашого університету, віце-президентом Академії будівництва України, д.т.н., професором Анатолієм Михайловичем ТУГАЄМ.

Пропонуємо його читачам "А + Б".

— Анатолію Михайловичу, які зміни відбулися у Вашому університеті останнім часом, адже нині потрібні спеціалісти, які б відповідали міжнародним вимогам?

— Наші дипломи визнавалися і визнаються. І випускники працюють у всьому світі. Працюють за фахом в США, Австралії, Німеччині та ін. країнах. Я гадаю, що ми готуємо добрих фахівців. Загально визнано, що теоретична підготовка наших спеціалістів краще, ніж закордонних. Раніше ми випускали спеціалістів широкого профілю, але їм іноді бракувало чисто практичних навичок. А на Заході випускають спеціалістів з слабшою теоретичною підготовкою, акцент роблять на вузьких спеціалістах. Вони дуже добре знають як використати здобуті знання у своєму напрямку діяльності. Нам зараз також потрібні такі спеціалісти і ми зробили все необхідне, щоб готувати їх.

— Чи мають ваші студенти можливість ще до закінчення вузу набувати практичного досвіду?

— Такі умови є на Заході. Там готують фахівця й ніхто не записує за який час. Головне, щоб студент добре оволодів обраною спеціальністю. Коли людина вчиться в університеті на Заході, то після 2, 3 або 4 року навчання має право на деякий час залишити вуз і попрацювати на підприємстві, куди повернеться після закінчення навчання. А знову сідаючи на студентську лаву, людина вже точно знає, які знання їй потрібні і вона їх здобуває.

Ми бачимо свій університет як вищий навчальний заклад світового рівня, тому передбачаємо відповідні ступені підготовки фахівців. Так, бакалавр — це загальна вища освіта в галузі будівництва. Він володіє теоретичними основами, термінологією будівництва, має чітке уявлення про систему будівництва. А далі бакалавр може обирати напрямом своєї діяльності: стати гіротехнічним будівельником, чи спеціалізуватися в санітарній техніці, або в промисловому будівництві.

На жаль, реалії життя не дають нам поки що змоги в повноному обсязі реалізувати програму підготовки бакалаврів з врахуванням напрямку їх діяльності. Причина в тому, що наші студенти не мають виходу на фірми, підприємства, де могли б набути практичного досвіду з перервою у навчанні.

Більше того, погіршуються умови проходження студентами

практики. Підприємства зараз не хочуть їх брати на практику безплатно. А грошей у нас на це не вистачає. Тому і виникає потреба провести Всеукраїнську конференцію з проблем підготовки фахівців для будівельної галузі України. Вона відбулася в листопаді минулого року. Разом з представниками будівельних корпорацій ми обговорили всі нюанси ситуації і домовилися, що укладатимемо договори на проведення студентської практики з подальшим прийняттям випускників на роботу.

— Як розвивається співпраця з закордонними університетами?

— Дуже цікаво співпрацювати з університетом німецького міста Хаген, який займається дистанційною формою навчання. Це єдиний такий вуз в Німеччині. Він розробляє програму навчання, готує підручники та методичні розробки, електронні засоби навчання. Тут навчається понад 300 тис. студентів! І вони можуть злати іспити в будь-якому вузі країни. Нам сподобалася така форма навчання і ми у себе організували філію — центр дистанційного навчання за програмою Хагенського університету.

Також плідно співпрацюємо з Технічним університетом міста Брауншвейг. Наприклад, обмінюємося студентами з метою знайомства з системою навчання, з культурою. За участю цього університету створена громадська організація "Німецьчина—Україна—Брауншвейг", яка допомагає нашим співвітчизникам отримати вищу освіту з врахуванням німецьких правил і вимог. Ця організація бере на себе певне матеріальне забезпечення наших студентів в Брауншвейському університеті: вони оплачують проїзд, проживання і ін. А навчання — безплатно. До кожної такої групи входить 3—5 студентів. Вимога одна — знання німецької мови. Викладачі з Брауншвейга приїжджають до нас і самі відбирають студентів.

Закличне засідання експертної комісії по акредитації

(Закінчення на стор. 2)

Все про військову кафедру

ВЕЛИКА ЧЕСТЬ ДЛЯ КОЖНОГО СТУДЕНТА

Йдучи навчатись на військову кафедру, багато хто з студентів думав, що закінчить "воску" і все, відмазався від служби в армії. Чесно кажучи, до пори до часу, я також дотримувався такої думки, але все змінилось з навчанням. Потрапити на кафедру було не просто. Потрібно пройти конкурсний відбір (близько чотирьох чоловік на місце), мати високий середній бал за результатами сесій в університеті, високий рівень фізичного розвитку та пройти спеціальне тестування і тільки тоді, якщо пошастить, стати студентом кафедри.

Навчання на військовій кафедрі дуже дисциплінує та вчить бути більш відповідальним. Студенти ніколи не дозволять собі прийти на кафедру в неохайному вигляді, непогодилими або без краватки. Цю дисципліну (якщо можна так сказати) студент "несе до університету", а потім у велике життя. Це виховання має неабиякий вплив на молодого чоловіка, адже він з такими поглядами навіть і не замислиться про скоєння лихого, не кажучи вже про високо-моральні якості, здобуті за час навчання на кафедрі.

Закінчуючи кафедру студент здобуває офіцерське звання "молодший лейтенант запасу" та має пам'ятати про свій почесний та

Куратор будівельного факультету — полковник О. П. Загамуло та студент 123-го взводу І. Гудим

благородний обов'язок — рятувати людей.

На нашій кафедрі підібраний професійний склад викладачів, які за своїм досвідом, освітою та моральними якостями небезуспішно навчають студентів. Багато хто з них може поділитися своїм життєвим досвідом, розповісти щось цікаве, адже чимало офіцерів брало участь в ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, землет-

русу у Вірменії, бойових дій в Афганістані тощо. Ці розповіді дають змогу глибше зрозуміти багато людських цінностей, замислитись над сенсом життя, про що не кожного дня згадаєш. Все це дуже впливає на виховання студентів.

Особисто мені найбільше запам'яталася манера викладання учебного матеріалу полковника Ю. Ф. Лисиці та майора О. С. Островського, розповіді про Черно-

биль полковника запасу В. Г. Дзюбенка, про службу в лавах збройних сил полковника запасу С. Т. Дацькова та, звичайно, жарти майора О. Ю. Малєвана.

Кафедра має міцну науково-технічну базу. Створено безліч макетів, стендів, тематичних схем, методичних посібників, слайдів, які допомагають доносити інформацію слухачеві та забезпечують високий рівень підготовки студентів.

Кожен рік навчання на кафедрі закінчується учбово-польовим збором, який завершується урочистим прийняттям студентом присяги на вірність народів України у в/ч Д-0040 в присутності представників МНС, керівництва нашого університету, рідних та близьких. Спогади про збір залишаються на все життя, адже студент потрапляє в умови близькі до армійських, де немає ні батьків, ні бабусі, ні смачної домашньої страви і він повинен довести доцільність свого перебування на кафедрі та показати всі свої знання.

Військова кафедра є важливим елементом структури МНС з підготовки офіцерів запасу спеціалістів з питань ЦО, навчатись на якій є великою честью для кожного студента.

І. ГУДИМ, студент
ПЦБ-26, 123 взвод

КОЛОНКА ЦИФР

✓ Військова кафедра підготовки офіцерів запасу — спеціалістів з питань цивільної оборони у КНУБА створена згідно Постанови Кабінету України і спільного наказу Міносвіти України та Штабу ЦО України у березні 1996 р.

✓ Кафедра готує офіцерів запасу за спеціалізацією — командири аварійно-рятувальних взводів та командири інженерно-технічних взводів.

✓ Нині кафедрою підготовлено близько 1300 офіцерів запасу — спеціалістів з питань ЦО.

✓ Військовою кафедрою розроблені, затверджені пройшли практичне випробування в ході занять 225 методичних розробок з 18 дисциплін навчання.

✓ Підготовлено 26 учбових посібників і методичних вказівок з усіх дисциплін військової підготовки.

✓ В 2001—2002 навчальному році колективом предметно-методичної групи під керівництвом полковника О. П. ЗАГАМУЛО розроблено і випущено (в друкарні КНУБА) довідник "Піротехнічні роботи у військах ЦО" та "Методичні вказівки по виконанню домашніх контрольних робіт з військово-інженерної підготовки".

✓ Вченою радою університету рекомендовано до друку навчальні посібники з дисциплін "Радіаційний та хімічний захист ЦО", "Тактика дій підрозділів ЦО".

✓ Одержано позитивну рецензію від спеціалістів газети під керівництвом проф. В. М. СМІРНОВА на публікацію кафедрою навчального посібника "Військово-інженерна і спеціальна техніка військ ЦО".

✓ Професорсько-викладацьким складом кафедри спільно з студентами ведеться наукова робота шляхом проведення наукових досліджень. З вересня 1996 р. і нині опубліковано 60 наукових праць, з яких 5 — за участю студентів. Результати наукових робіт використовуються при вирішенні актуальних проблем військового навчання студентів, розробці учбових посібників, віділюються в навчальний процес.

✓ Кафедра веде підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Два особи мають ступінь кандидата наук, три — аспіранти кафедри, професор кафедри Ю. Н. УБАЙДУЛЛАЄВ — виходить на захист докторської дисертації.

✓ З 2001—2002 навчального року філіал військової кафедри при КНУБА у Кримській академії природоохоронного та курортного будівництва в Симферополі розпочав підготовку спеціалістів — рятувальників офіцерів запасу за контрактом. Підготовлено документи для відкриття філіалу кафедри у Донбаській академії будівництва і архітектури та інших профільних вузах.

На знімку: підполковник І. Малиш
І. МАЛИШ,
заступник начальника кафедри —
начальник учбової частини,
підполковник

КОЛЕКТИВ І ОСОБИСТІСТЬ

У сьогоднішні дні політичної та економічної нестабільності на рівні держави, невеликою заробітною платою освітан та допоміжного складу дуже легко загубитись у житті, стати замкнутим і, в той час, з враливою реакцією у процесі взаємовідносин. Це негативно впливає на ефективність роботи і особливо негативно, коли така людина працює зі студентом, формуючи його світогляд.

Тому начальнику будь-якого рівня дуже важливо уміти організувати ефективну роботу підлеглих, створити колектив, де кожна людина розуміла б свою значимість у загальному механізмі.

Цієї мети керівництво військової кафедри добивається з допомогою ефективною роботи профспілкової організації. Невеликий колектив цивільних працівників військової кафедри згуртований добре.

Головне, це, звичайно, виконання функціональних обов'язків. Тому між керівництвом військової кафедри та профспілковою організацією укладений колективний договір, який чітко визначає права та обов'язки як керівництва військової кафедри, так і кожного члена профспілкової організації. Завдяки цьому з виконанням функціональних обов'язків непорозуміння майже не виникає.

Але людина живе не тільки роботою. В колективі цивільних працівників стало доброю традицією поздоровляти кожного з днем народження, спільно проводити свята та надавати допомогу при необхідності один одному. Не залишаються без уваги і допомоги хворі чи інші працівники, у яких з'явилися ті чи інші проблеми.

Таким чином, заходи профспілкової організації військової кафедри позитивно впливають як на атмосферу взаємовідносин у колективі, так і на виконання функціональних обов'язків.

С. ДАЦЬКОВ, викладач
військової кафедри,
полковник запасу

Кафедра привітала ветеранів війни

Наказом начальника військової кафедри підготовки офіцерів запасу — спеціалістів з питань ЦО при КНУБА полковника М. В. ГЕРМАНА від 6.05.2003 р. за багаторічну самовіддану працю по вихованню студентів на військовій кафедрі та з нагоди 58-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні НАГОРОДЖЕНО ГРАМОТОЮ: М. Ф. ТИХОМИРОВА, Г. М. МАЛЬЦЕВА, П. П. ПЕТІНОВА, І. Е. КАРТУЗОВА, І. Я. САВЧЕНКА, В. М. СІЧКАРЯ, М. У. КАРПЕНКА, А. С. ГУСЬКОВА, Г. Я. САВЧЕНКО, Н. Я. ІГНАТЕНКОВУ, В. М. ТИХОМИРОВУ, Г. Д. КАРПЕНКО.

ТЕПЕР В ЦІНІ СПЕЦІАЛІСТИ
ВИСОКОГО КЛАСУ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Розвивається також наша співпраця з Королівським технологічним університетом Швеції, який для нашої нової спеціалізації по земельних кадастрах розробив програму. Шведські колеги, до речі, подарували нам сучасне обладнання для цієї програми, кожного року приймають 5—6 викладачів з України для підготовки по цій спеціальності.

А я свого часу співпрацював з Водним університетом в Нью-Йорку. Спільно з американцями розробили декілька установок для очищення водопровідної води, вони запатентовані в Україні. І виготовили 50 таких установок, які працюють в різних кутках нашої країни.

— Давайте звернемося до ще одного важливого аспекту здобуття освіти у Вашому університеті. Чому одні студенти вчаться безкоштовно, а інші — платять?

— Це просто пояснити. У нас є конкурс на навчання за державним замовленням. Абітурієнти, що не пройшли за конкурсом, можуть вчитись за гроші. А далі: якщо студент вступив за контрактом, а вчиться на відмінно — він звільняється від

платні. Якщо вчиться на "4" і "5" — сплачує половину.

У нас за державним замовленням на одному курсі навчається 1050 студентів, а за контрактом — тільки 250.

— А чи потрібне державне замовлення, якщо немає державного працевлаштування?

— Поясню. Ситуація має такий вигляд. Є проблема працевлаштування екологів, хоча останній конкурс по цій спеціальності став найбільшим. А будівельники, архітектори, комп'ютерники — на розхват. Для них роботи вистачає.

У нас є проблема з науковими кадрами. Стипендія аспіранта — до 200 грн., а заробітна плата випускників-архітекторів — 1000 грн. Але це проблема тільки для Києва. В Черкасах або в Житомирі викладацькі місця цінують. Але щоб залучити студента в аспірантуру необхідно, аби він відчував смак до нового, до пошуку.

— Якими ви бачите перспективи розвитку університету?

— Поглиблення фундаментальності підготовки і збільшення кількості спеціальностей, адже університет повинен мати широку їх структуру.

Провів бесіду Борис ТЮТЮН

**"Наука в ліс не веде,
а з лісу виводить"**

Із року в рік, 17 травня святкують День Науки. Здавалося б свято незначне, але як багато воно важить для тих, хто присвятив науці своє життя.

Пригадуючи історію науки, можна відмітити таких великих вчених, як Ньютон, Архімед, Піфагор, Аджке саме вони були прототипами наукових досліджень.

Наука — це скарб усього людства, а праця — це ключ до цього скарбу. Без науки життя неможливе, адже все, що нас оточує, побудовано на основі наукових знань різних вчених та дослідників.

"Єврика! У цій науці криється диво..." — вигукнув вчений, що відкрив закон, який сьогодні відомий кожному, як закон Архімеда. І справді, а ісправді, це диво є і нині в кожній з наук, саме відкриття роблять наше життя цікавим та захоплюючим.

Вивчаючи фізику, теоретичну механіку, ми повинні розуміти, що це не просто предмет, який ми зобов'язані знати, а це певні, досить великі природні науки, що творяться протягом багатьох століть великими вченими.

Для одних людей наука може бути досить важкою і нудною, для інших навпаки легкою та дуже цікавою, але все ж таки потрібно пам'ятати, що наука — це невід'ємна частина життя кожної людини, бо саме в науці ми пізнаємо закони природи за якими ми живемо.

З кожним роком все більше і більше робиться нових відкриттів у галузі астрономії, медицини, хімії. Це говорить про те, що наша наука не стоїть на місці, а розвивається.

Сьогодні можна з гордістю сказати, що наша наука досягла досить великого рівня розвитку, а це дуже імпонує нам — людям. Тож подякуємо всім тим, хто зробив хоч який-небудь внесок в науку.

Нещодавно в університеті відбулася олімпіада з теоретичної механіки та опору матеріалів. Активну участь в олімпіадах приймали студенти будівельного факультету, а саме Медведенко Артем (гр. ПЦБ-27), Микіша Олександр (гр. ПЦБ-27), Терешкевич Володимир (ПЦБ-27), що зайняв 3 місце з опору матеріалів та Новіков Костянтин (гр. ПЦБ-25) — 1 місце з теоретичної механіки. Проте їх досягнення на цьому не закінчилися. Особливо відзначився Терешкевич Володимир, що на Всеукраїнській студентській олімпіаді з опору матеріалів посів 8 місце серед 72-ох достойних учасників.

В. ДОЛЯ

Пам'ять про видатних українських вчених та інженерів-будівельників

Тому галузеве відділення Академії будівництва України, яке має назву "Розвиток будівельної науки і техніки та дослідження науково-технічного потенціалу будівництва в Україні" з 1997 року випускає серію історичних нарисів під назвою "Видатні українські вчені та інженери-будівельники". Ця серія виходить за загальною редакцією видатного вченого і інженера академіка Академії будівництва України д.т.н., професора М.М. Жербіна. Вже вийшов в світ п'ять випусків цієї серії, підготовлений до друку шостий.

Ці п'ять випусків містять 51 такий нарис, 16 нарисів присвячені професорам, які працювали в ко-

нечайному Київському інженерно-будівельному інституті, зараз — Національному університеті будівництва і архітектури. Варто всіх їх назвати. Це професори І.Д. Безпалый, Ю.І. Беляков, Ф.П. Белянкін, П.Г. Бугаєць, М.С. Бузініков, В.Д. Глуховський, В.С. Григор'єв, М.Д. Жудін, В.О. Іванов, І.А. Киріченко, С.М. Колотов, С.О. Литвищенко, О.І. Нерошевський, М.Д. Плещенко, Г.Я. Слободяник, В.М. Ярні. Без перебільшення можна стверджувати, що більшість перелічених вчених створили і очолили українські наукові школи у відповідних галузях, написали підручники та навчальні посібники, які і зараз не втратили своєї актуальності, підготували десятки кандидатів і докторів наук.

Крім нарисів про названих вчених, були опубліковані статті про видатних вчених та будівельників, які жили і працювали в Україні, або є авторами видатних споруд у нашій державі. Це і автор проекту

Дніпрогесу — наймогутнішої на той час в Європі гідроелектростанції — І.Г. Александров і винахідник електрозварювання М.М. Бенардос, який народився в Херсонській губернії, а похований на Київщині в м. Фастові. Це і В.Л. Кирличов, заслугою якого є створення в Україні двох найважливіших вищих навчальних закладів Харківського технологічного та Київського політехнічного інститутів, і академік М.П. Мельніков, який закінчив КІБ, а пізніше 37 років очолював Московський інститут "Проектстальконструкция". Це академік С.О. Патон — видатний український вчений в галузі мостобудування і електрозварювання, і вчений зі світовим ім'ям С.П. Тимошенко в галузі механіки твердого деформованого тіла, він був деканом інженерно-будівельного факультету КПІ, який в 1930 році виділилися в Київський інженерно-будівельний інститут, до еміграції в 1920 р. Тимошенко очолював ін-

ститут технічної механіки Української академії наук, який зараз носить його ім'я.

В 6-му випуску будуть опубліковані нарис про професора О.Ю. Ветрова — видатного вченого в галузі будівельних машин, який 22 роки був ректором Київського інженерно-будівельного інституту, про академіка Л.А. Кульського — спеціаліста в галузі колоїдної хімії та хімії води та про інших. Є ще немало відомих вчених та будівельників, які заслуговують на те, щоб про них згадали їх вдовичні нащадки.

В. МИХАЙЛЕНКО, член редколегії нарисів, Заслужений діяч науки України, д.т.н., професор

Проф. М. Д. Плесхов, ректор КІБІ (1948—1957 рр.)

Проф. С. О. Литвищенко, проректор з навчальної роботи (1974—1989 р.)

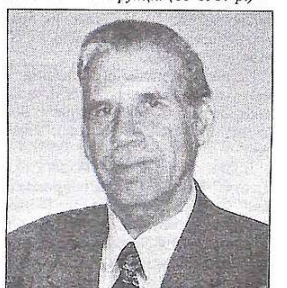
І. Д. Безпалый, професор кафедри організації і управління будівництвом, 80-ті роки

Проф. В. Д. Глуховський, завідувач кафедри та засновник і керівник проблемної науково-дослідної лабораторії ґрунто-сіликатів (1973—1989 р.)

Проф. М. Д. Жудін, засновник і завідувач кафедри металевих і дерев'яних конструкцій (до 1967 р.)

Проф. Ю. І. Беляков, зав. каф. технологій будівельного виробництва (1977—1997 рр.)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКА СТОРІНКА

*Лише мати може зрозуміти і,
якщо треба, вибачити...*

Вже вп'яте на Україні 11 травня святкували День Матері. З приводу свята студенти і співробітники університету запропонували редакції кілька поезій.

Пам'яті мамы

Рисувала мама
полевой букет.
Мак стал талисманом
ее долгих лет.
Нитками и кистью
маки на холстах,
Простота и нежность
были в тех цветах.
Знала ли, не знала
в юные года,
Что судьбу связала
с ними навсегда.
Над могилой тихой
маковками визз
Я ей подарила
маленький сюрприз —
Масляною краской
маковий букет,
Чтоб зимой и летом
цвел он много лет.
Т. ДЕМБИЦКАЯ,
зав. аспірантурою

Если бы не ты

Я не узнала б, если бы не ты,
Что есть на свете осень и весна,
Что есть надежды, радость и мечты —
Все это не увидела бы я.
Не избежать мне боли и беды
И будет все равно петлять безы,
Но не имела б, если бы не ты,
То, без чего прожить никак нельзя.
Спасибо, что могу любить
Друзей, врагов, а, главное, — тебя,
Спасибо, что позволила мне жить,
Спасибо, мам, что родила меня.

А. ТАРАН,
студентка НУСТ-31

**Здоровья
и любви тебе...**

Не только жизнь дала ты мне,
но и любовь, заботу, ласку,
согрета ты теплом души. —
и я пошла, словно в сказку.

В. ДОЛЯ,
студентка ПЦБ-27

Ты — солнце наше, что средь дней,
забот, невзгод и омраченья
синеешь в сумраке теней,
беды, печали и забвенья.

Ты — наша звездочка в ночи,
ты — наша радость и веселье,
Здоровья и любви тебе,
и море счастья, вдохновенья!

Дорогой бабушке

Как быстро пролетело время,
но не забуду никогда
того тепла и вдохновенья,
что ты мне в детстве отдала.

Все было: горести, печали,
но ты прошла все грехи.
Так век живи, моя родная,
в веселье, счастье и любви!

МОВА МОЯ, РІДНА ДО БОЛЮ

Мова — це те, що дає нам можливість висловити свої почуття, думки. Наша мова — українська, тому що наша земля — Україна. Так вже сталося в історії нашої країни, що внаслідок русифікації, котра тривала кілька століть і в Росії, і в СРСР мова українська поступилася перед мовою російською. Ми всі розуміємо, що жити у себе вдома і говорити мовою сусіда — це неповага до своєї землі, до своєї країни, до її історії, культури. Не буде мови — не буде й народу. Народ, який століттями відстоював свою незалежність і право на існування, не може втратити свою мову.

Багато кого з нас бентежить стан рідної мови і ситуація, що склалася навколо неї в Україні. Як сказав поет Сидір Воробкевич:

Мова рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Тільки камінь має.

Справді, людина, яка забуває рідну мову, втрачає душу. Столітні перебування під Росією, котра прищеплювала нам синдром меншовартості, зробило свою справу. Багато хто з нас і досі не може його перебороти. Тому і здається декому, що "пашлі" краще від нашого "пішли", тому боляче ранять задушіть: "О'кей, блін, йо моїо, тіпа та інші "перлини". Тому і рвуться на високої трибуни, до радіомікрофонів і телестудій ще наші "інтелектуали", які не знають української мови. Позитивний енергетичний заряд нам може нести

не чужа, а рідна нова. І якими ми всі говорили нею, то були б здоровішими і фізично, і духовно багатими, і шанованими людьми.

Але ми оптимісти і віримо, що рідна мова повертається в рідну домівку. Відроджуючи українську державність, ми хочемо, щоб наша мова сяяла в сузір'ї інших мов, щоб наша земля квітла в сузір'ї інших країн.

Мова моя українська —
Батьківська, материнська.
Рідна мені до болю, —
Дужий я з тобою.

Хай же благословляє нас рідна мова на нові звитяги і відкриття, на чесні вчинки.

А. БЕНИЦЬКИЙ, студент 26-ї групи будівельного факультету.

Рис. М. Сивашової,
(АБС-44)

ЧИ ПОТРІБНА ЖІНЦІ СИГАРЕТА?

Якщо років 25 тому армія курців в основному складалася з чоловіків, то тепер місце нарівні з ними зайняли жінки. В чому справа? В моді чи жінки вирішили просто ні в чому не поступатися представникам сильної статі. А чи в захваті від цього мужчини? І взагалі чи потрібна жінці сигарета?

Студкори "А + Б" вирішили запитати про це курців (і дівчат, і хлопців) нашого університету. Але спершу пропонуємо 2 інтерв'ю з відомими людьми: телеведучою програм студії 1+1 Ольгою Герасим'юк та народним депутатом України Олександром Кужель, які ми передрукували з журналу "Наталі"

Це зовсім інше. А коли палить яканебудь плюгавка, що живе як трава, то це однозначно неприємно. Мені дуже не хотілося б, щоб моя дитина папила. Він займається спортом і каже, принципово не буде курити. Я сподіваюсь...

Асоціація із спущеною панчохою

О. Кужель, народний депутат України.

— Палити я стала ще в інституті. Куріння було для мене захистом від неприємностей, утвердженням самої себе. Вже майже рік я не курю. Умовити кинути сигарету не могли ані чоловік, ані друзі, не лякала мене і шкода для здоров'я. Один з депутатів подавав мені під час сесії вірізки з газет про шкідливість куріння. Я сприймала це як жарг. Всерйоз замислилась з іншої причини.

На різних зустрічах — в Америці, Англії, Німеччині, Швеції, куди я їжджу, люди мого рівня взагалі не палять. Я через це відчувала дискомфорт. Мені треба знаходити заміну місця. Одного разу на прийом в Російському домі у Вашингтоні, до речі на мою честь, я мала необережність закурити в туалеті. На ту ж мить спрацювала сигналізація. Це було жахливо!

Звичка до куріння приносить масу незручностей, а з часом стала пригнічувати. Потрібно було виходити з прийомів, залишати цікавих співбесідників — і лише заради того, щоб на вулиці постійно біля урни і пойдимити.

Поступово до мене прийшло ро-

зуміння того, що, виїжджаючи за кордон, я не просто Кужель — я представляю жінок України. І не хочу давати привід думати про нас, що ми є в чомусь гірші за західних жінок.

Кинула курити я в один день. Це було дуже важко. Я не приймала жодних таблеток, лише дала собі установку: "На що ти взагалі здатна, якщо не можеш перемогти власну валу? Запаслася жувачками, лодьянками. Найважче було зловати звичку рухів — рука тягнеться за сигаретою. Це я переборолала, але залежність від нікотину ще є сильною. Багато часу приділяю спорту.

Раніше я не звертала уваги на те, як негарно виглядає жінка із сигаретою на вулиці. Тепер це видовище у мене асоціюється із спущеною панчохою.

Бліц-інтерв'ю під час перерви в КНУБА

Олена Р., 20 років (будів. фак.)

— Ти палиш?

— Так.

— В якому віці ти почала зловживати сигаретами?

— Вперше спробувала ще в 15 років.

— Що тебе підштовхнуло це зробити?

— Прагнення не виділятися серед своїх друзів ("за компанією").

— Які сигарети ти любилаєш; легкі чи важкі?

— Суперлегкі, які містять: смоли — 1 мг/сиг, нікотин — 0,1 мг/сиг, не більше!

— Скільки сигарет ти викарчуєш в день?

— Це залежить від настрою, але в середньому складає 3—4 сигарети.

— Що ти знаєш про рак легенів?

— Він лікується.

— На якій стадії?

— На початковій.

— Ти намагалася кинути палити?

— Ні.

МАРІЯ С., 20 років. (арх. фак.)

— Ти палиш?

— Зараз ні.

— Чи довго тривало паління?

— Лише кілька разів спробувала в компанії. Тому що бути пасивним курцем небезпечніше, ніж активним.

— Це ж шкідливо для здоров'я.

— Теоретично так, але багато людей над цим не замислюються. Як кажуть: курити шкідливо, пити — противно, а здоровому вмерти — шкода. Крім того, велика кількість жінок та дівчат палить, щоб не повніти. І через це не кидують цієї звички.

— Чи знаєш, як до цього ставляться мужчини?

— Знаю, більшості з них це не до вподоби. Хоч багато дівчат вважають: якщо ВІН це робить, то чому б і мені...

— Чи є такі дівчата серед знайомих, що зуміли кинути цю звичку?

— Є. Але більшість не можуть подолати її.

ОЛЕНА, ЛЕСЯ (сантехнічний факультет)

— Що для Вас куріння?

— Звичка. Палити ми почали з 9—11-го класів.

— Чи багато дівчат-курців в групі?

— Залишилось четверо.

— Скільки було?

— Семеро.
— На вашу думку, як їм вдалося кинути цю звичку?
— Тому що палили вони нерегулярно, лише в компанії.

— Скажіть, жінки молоді курять, щоб не повніти?

— Так вважають, але це неправда. Наприклад, у мамі на роботі співробітниця палить все життя і... залишається повною. Хоч, правда, наша одногрупниця кинула цю справу — і набрала зайвої ваги.

— Чи намагалися кинути паління? Яким чином?

— Так. Але через кілька днів повернулися до сигарети. Як тільки відчували тютюновий дим — перемогли себе дуже важко. Ми почали більше їсти...

— Так і залишитесь курцями?

— Тепер нам це до вподоби. Адже під час сесії не палити неможливо. Не стримуєшся від сигарети і під час виплеску емоцій...

Хлопці, Ви в захваті?

Ігор КУКСА (будівельний фак.)

— Не будемо зважувати на терезах: для кого паління шкідливе: дівчат чи хлопців. Шкідливе для обох. Але шкідливість сигарет для дівчат, що називається на обличчя. Наскільки я знаю, на організм дівчини тютюн діє більш сильно: в'яне шкіра, швидко погіршується голос, збільшується кількість хвороб: стенокардія, рак легенів, що є найбільш небезпечним для тих, котрі в майбутньому збираються стати матерями.

Гліб СТЕФАНОВ, (будівельний фак.)

— Якщо у дівчини не жовтіють зуби, не псується колір обличчя, якщо вона залишається рум'яною і симпатичною, то нехай палить. Але багатьом чоловікам неприємно цілувати жінку, яка палить. Але дуже ніяково, коли курить молоді мамі. Дитя і сигарета в руках матері — несумісні.

Матеріал підготували:
А. БЕНИЦЬКИЙ, (ПЦБ-26),
С. ГОЛОВАЧ, випускник КНУБА

"Ні" — кажуть ті, хто віддав звичку курити роки життя

О. Герасим'юк, ведуча програми "Без табу".

— Закурила я, коли вступила до університету. Всі дівчата палили, як божівільні. Всі інтелектуали, до яких мене тягнуло, збиралися в гуртожитку. Бриніла гітара, дим коромислом, некурящий відчував себе стороннім предметом в цьому середовищі. Тому доводилось бути такою, як усі. Розходились, як правило, перед ранком втомлені, із задуреною головою.

Період інтенсивного паління у мене минув давно. Я, до речі, дуже шкодую, що так багато курила. Все це відбивається на здоров'ї, з часом.

Добре це чи погано, якщо хтось палить? Коли говорять, наприклад, про Жорж Санд, Зінаїду Гіпіус, Анну Ахматову, то для мене не є важливим курила ця жінка чи ні...

Спорт

Шість перемогою можна пишатись

3-8-го по 12 травня ц.р. у Львівському державному аграрному університеті (ЛДАУ), що в Дублянах (передмістя Львова) відбулася VI-а літня Універсіада з Українського настільного тенісу. У змаганнях брали участь близько 20 області України та Автономної республіки Крим, також деякі команди вузів України.

Кнів був представлений 3 командами. За місто грав інститут фізкультури, за Київську область — Національний аграрний університет, за Київський національний університет будівництва і архітектури грала його власна збірна. В складі збірної КНУБА були: Вадим Корягін (ГД-31), Ігор Корягін (ТВ-11), Тетяна Таценко (ЗІК-32) Ольга Міхесва (МО-21). Тренер збірної КНУБА — старший викладач кафедри фізвиховання О.О. Шевченко.

Хотілося б відзначити важливий факт. Те, що наш університет представляла власна команда, як кажуть "Будівельно зорієнтована", з потужним потенціалом і належною підготовкою робить йому неабияку честь. І третім місцем, завойованим командою КНУБА у власній категорії, можна пишатися, а в наступному році небезпідставно чекати ще більших досягнень.

О. МІХЕСВА, студентка МО-21

Тлумачний словник студента

(Продовження. Поч. З № 15-16, 2002 р. № 3-4, 2003 р. № 5-6, 2003 р.)

ОБУРЕННЯ — почуття, яке охоплює студента, коли викладач все-таки знаходить спосіб примусити його хоча б щось вчити.

ОПДАДЛО — студент, який намагається дотримуватися усіх віянь моди (з точки зору суцідкопенсіонерок).

ОРНАМЕНТ — візерунок, що прикрашає парту і тішить студентську душу, адже сказано: "Тут сидить Вася" (Коля, Галя й т.п.)

ОСВІТА — сукупність знань, здобута студентом, незважаючи на його активний опір.

ОСТАННА (партя) — "там, за туманами..."

ПАЛАТА № 6 — кімната студентського гуртожитку.

ПАЛАЦ — однокімнатна квартира з усіма вигодами.

ПАНІВНИЙ (клас) — викладачі під час сесії.

ПАРА — найпоширеніша студентська гра, що складається з двох таймів і 5-хвилинної перерви. Основні правила: один говорить, інші вдяють, що слухають. Якщо на запитання студент не знає, що відповісти, то він програв.

ПАРАЗИТ — студент, який списує у сусіда по парті.

ПАРТИТИ — те, що доводиться робити з головою під час сесії.

ПАНЦІНА — прибирання аудиторії.

ПАРТИЗАН — студент, який абсолютно згоден з рекламним слоганом: "ноді краще жувати, ніж говорити!"

ПЕНКО — дні сесії.

ПЕРШОКУРСНИК (в університеті) — Мауглі у Нью-Йорку, на екзаміні — тінь забутого предка.

ПІОНЕР — радянський гібрид скаута.

ПОВТОРЕННЯ (матеріалу) — "десь я вже це чув, десь уже бачив..."

ПОХМУРИЙ (ранок) — перше вересня.

ПРИЙМАЛЬНА (комісія) — багаті та знамениті.

ПРОГІЛЬНИК — людина-невидимка.

ПРИОД (прогулянка на пари) — восьме диво світу.

ПРОГРАМІСТ (за комп'ютером) — третій зайвий.

ПРАКТИЧНА (з хімії) — підірвати й отруїти.

ПЧДРИТИ — те, що чарівні студентки роблять зі своїм обличчям та мізками хлопців.

ПСИХОЗ — стан студента під кінець сесії.

ЦЕ ЩЕ НЕ ВСЕ!

Зібрав С. ГОЛОВАЧ

ДИМ СИГАРЕТ...

- ⊗ Західні медики з'ясували: дихання людини, яка курить, небезпечно для людей, що навколо — протягом 2—3 годин після викарчування сигарети вона "видихає" мікроскопічні отруйні часточки.
- ⊗ За даними англійських і американських вчених паління "старить" легені на 10 років. Варто лише кинути курити, і вже через 10—12 місяців вони починають функціонувати згідно віку.
- ⊗ Наслідком куріння у жінок є передчасне старіння обличчя, тому що нікотин викликає спазми капілярів, що призводить до порушення живлення м'язів. Риси обличчя загострюються, шкіра втрачає здоровий вигляд.
- ⊗ В середньому, курець викарчує на рік 5 кілограмів тютюну.

Улюблений закуток курців КНУБА.